

Olimpiada de Lingvistică „Solomon Marcus” etapa națională

1 aprilie 2023

Secțiunea Performanță (cls. a IX-a – a XII-a)

Reguli generale

- Ascultați cu atenție supraveghetorii și urmați instrucțiunile acestora.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore. Setul de probleme are patru pagini și conține trei probleme. Puteți rezolva problemele în orice ordine.
- În timpul concursului este interzisă folosirea oricăror materiale scrise sau tipărite, precum și a oricărui ajutor din exterior.
- Dacă aveți întrebări în legătură cu oricare dintre probleme, ridicați mâna și întrebați unul dintre supraveghetori. Supraveghetorul va consulta membrii Comisiei centrale înainte de a vă răspunde.

Reguli pentru formularea rezolvării problemelor

- Nu copiați problemele.
- Rezolvați fiecare problemă pe o foaie (sau foi) separată (separate).
- Dacă nu se specifică altfel, **trebuie să descrieți toate regulile** pe care le-ați identificat în date. În caz contrar, soluția voastră nu va primi punctajul complet.

Problema nr. 1 (100 de puncte) Se dau următoarele verbe în limba setswana și traduceri lor în limba română:

1. i- agorata	<i>el te iubește</i>
2. o- itebogile	<i>tu ți-ai mulțumit (ție însuși)</i>
3. imponts^hitse	<i>el mi-a arătat</i>
4. keaigana	<i>eu îl refuz</i>
5. o- amp^hepisa	<i>tu mă faci să hrănesc (pe altcineva)</i>
6. i- goganne	<i>el te-a refuzat</i>
7. keiratisitse	<i>eu l-am făcut să iubească (pe altcineva)</i>
8. iagoleboga	<i>el îți mulțumește</i>
9. keaiponts^ha	<i>eu îmi arăt (mie însumi)</i>
10. oait^hata	<i>tu te iubești (pe tine însuși)</i>
11. keabilebogisa	<i>eu îl fac să-i mulțumească (altcuiva)</i>
12. keip^hepile	<i>eu m-am hrănit (pe mine însumi)</i>
13. inkgants^hitse	<i>el m-a făcut să refuz (pe altcineva)</i>
14. oaifepa	<i>tu îl hrănești</i>
15. keagobonts^ha	<i>eu îți arăt</i>
16. ont^hatile	<i>tu m-ai iubit</i>
17. kegofepisitse	<i>eu te-am făcut să hrănești (pe altcineva)</i>
18. oanteboga	<i>tu îmi mulțumești</i>

(a) Știind că **igosegile** înseamnă *el te-a tăiat*, cum s-ar traduce *tu mă faci să tai (pe altcineva)* în setswana?

(b) Traduceți din setswana în română.

19. **iagobona**
20. **keifepile**
21. **oaigants^ha**
22. **iant^hatisa**

(c) Traduceți din română în setswana:

23. *el m-a făcut să mulțumesc (altcuiva)*
24. *tu îl faci să iubească*
25. *eu ți-am mulțumit*
26. *el s-a refuzat (pe el însuși)*

▲ Setswana este o limbă din familia bantu vorbită de circa 8.2 milioane de oameni în sudul Africii. Este limba națională a Botswanei și limbă oficială în Africa de Sud și Zimbabwe. <g> este pronunțat /x/, la fel ca <h> în cuvântul “duh”; ŋ este pronunțat ca <ng> în engleză în cuvântul “sing”; ^h reprezintă faptul că acea consoană e pronunțată cu un mic suflu de aer.

— Mihai Tomoiagă și Dan-Mircea Mirea (consultant: Francis Mushwana)

Problema nr. 2 (100 de puncte) Mai jos se dau câțiva termeni în dialectul limbii iñupiat specific văii râului Kobuk și traduceriile lor în limba română în ordine alfabetică:

1. aluk	A. abdomen
2. alugun	B. a preda
3. argaich	C. a sufla nasul
4. argak	D. a vorbi
5. iggiak	E. (om) veșnic nerezonabil
6. iggiagiitchuk	F. deget
7. iggianjuruk	G. durere acută de burtă
8. ilisautri	H. esofag / faringe
9. ilisautriruk	I. lacrimi
10. kakkik	J. limbă (organ)
11. kakkinjuruk	K. mână
12. kakkiruk	L. mucus
13. kulvich	M. nas înfundat
14. narrak	N. omușor (limba falsă)
15. narranjuruk	O. profesor
16. ukak	P. sanda
17. ukaksigiitchuk	Q. talpă
18. ukaktuk	R. tuse acută
19. ukangjuak	S. tuse cronică

(În context medical, *acut* = *temporar* și *cronic* = *de lungă durată*)

(a) Stabiliți corespondențele corecte.

(b) Știind că *niajuk* = *cap*, traduceți în română:

20. kulvik
21. niajuknjuruk
22. narraagiitchuk

(c) Știind că *tavlu* = *bărbie*, traduceți în iñupiat:

23. a plânger
24. migrenă
25. tatuaj de bărbie

△ Iñupiat este o limbă aparținând familiei de limbi inuit, vorbită de mai puțin de 2000 de vorbitori. Membrii tribului Iñupiat ocupă zone din nordul și nord-vestul Alaskăi, precum și o zonă mică adiacentă teritoriilor nord-vestice ale Canadei.

— Ioana Bouroș

Problema nr. 3 (100 de puncte) Se dau următoarele ecuații în sistemul numeric al limbii Pame (Central).

- (1) $kiñui + kik'ai = nda \text{ ntsaw? } nda$
- (2) $tiliñũhũñ \times seska?ai = ranhũ? \times nda \text{ lien ranhũ? } + nda$
- (3) $(nui)^{nui} = (kiñui)^{nda}$
- (4) $tili?ja \times seska?ai \text{ tili?ja} = kiñui \text{ lien seska?ai tili?ja}$
- (5) $(kik'ai + ranhũ?)^2 - ranhũ? = ranhũ? \text{ lien nda}$
- (6) $nda \text{ ntsaw? } nda \times tiliñũhũñ = ranhũ? \text{ lien ranhũ?}$
- (7) $nda \text{ ntsaw? } \times nda \text{ lien kik'ai} = nui \times nda \text{ ntsaw?}$

- (a) La prima vedere, ecuația (7) pare greșită. Cum se poate explica acest fenomen?
- (b) Scrieți cu numere ecuațiile (1) - (7).
- (c) Scrieți în limba Pame(Central):

- 1. 18
- 2. 21
- 3. 101
- 4. 276
- 5. 999

△ Limbile pame sunt un grup de limbi din Mexic. Aceste limbi sunt vorbite de aproximativ 12.000 de oameni din statul San Luis Potosí. Pame aparține ramurii Oto-Pamean a familiei de limbi Oto-Manguean.

— Eric Moroșan

Editori: Ioana Bouroș, Valentina Cojocaru, Bianca Crișan, Nicoleta Dobrică, Diana Harambaș, Paul Helmer, Dan-Mircea Mirea, Eric Moroșan, Vlad A. Neacșu, Bianca Negrău, Rareș Polenciuc, Roxana Preda (Dincă), Denis Siminiuc, Emilian Toma, Mihai Tomoiagă.

Succes!